

Project : J.P. Grootstraat 1 te Purmerend
Projectnr. : 165031
Aan : Gemeente Purmerend
Cc : ing. G. Kalkman
Van : ing. A.D. van Dolder
Betreft : Quick scan Flora en Fauna
Kenmerk : ANDO/165031
Datum : 23 maart 2017

Inleiding

De gemeente Purmerend wil samen met projectontwikkelaar Synchron en Geusebroek Verheij architecten circa 50 appartementen en enkele zorgvoorzieningen realiseren op het terrein van voormalig wijkcentrum 't Noot aan de J.P. Grootstraat 1 in Purmerend. Het plan heeft de naam 'Wheerlicht', zie onderstaande afbeelding voor de locatie. De rode lijn geeft de projectgrens aan.

afbeelding 1: locatie nieuwbouw Wheerlicht met projectgrens (bron: google maps)

In het kader van deze voorgenomen herontwikkeling is onderzoek verricht in het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017). Het doel van de Quicksan Flora en Fauna is in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Wnb een beschermde status hebben.

Gebied- en planbeschrijving

De projectlocatie is gelegen in de wijk 'Wheermolen' in de gemeente Purmerend. Het planvoornemen is gelegen aan de J.P. Grootstraat 1. Aan de noordoostzijde ligt de Churchillaan, ten zuidwesten de J.P. Grootstraat, ten noordoosten de Hannie Schaftstraat en ten oosten de Richard Holstraat. Momenteel is de locatie (deels) in gebruik als wijkcentrum.

Gebiedsbescherming

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Wet natuurbescherming, internationale bescherming via Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Wet natuurbescherming

Bescherming van Flora en fauna is inmiddels geregeld in de Wet natuurbescherming (2017). Voor het plangebied betreft het de volgende soortgroepen:

- Broedvogels (artikelen 3.1 tot en met 3.4 Wnb.): kunnen zich potentieel in het hele gebied vestigen;
- Dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn, waaronder de groep van vleermuizen (art. 3.5-3.9);
- Nationaal beschermde dier- en plantensoorten vermeld op de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11): 145 soorten, waaronder bijna alle andere zoogdieren, inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal bedreigde vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitat-typen (de zogenoemde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

Het projectgebied ligt op circa 2 km van de rand van het Natura 2000-gebied 'Polder Zeevang'. Door de kenmerken van het projectgebied, de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de toekomstige inrichting van het projectgebied en de bouwwerkzaamheden op het Natura 2000-gebied (Polder Zeevang) en de instandhoudingsdoelen niet aan de orde. Overige Natura 2000-gebieden die binnen een straal van 15 kilometer rond het plangebied liggen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Natura 2000 gebied	Afstand
Polder Zeevang	2 km
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	6 km
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	8 km
Markermeer & IJmeer	10 km
Eilandspolder	13 km

Tabel 1: natura 2000 gebieden binnen een straal van 15 km tot plangebied

Figuur 2: ligging projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied
(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>)

Natuurnetwerk Nederland

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan in 1990 en uitgewerkt door de provincies. Thans Natuurnetwerk Nederland genoemd (NNN). De NNN is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De NNN is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de NNN op provinciaal niveau uitgewerkt. De NNN omvat kerngebieden (natuurrezervaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

De ligging van het projectgebied ten opzichte van (een verbindingzone van) het NNN is in figuur 3 weergegeven. Door de kenmerken van het projectgebied, de afstand tot de EHS/NNN en de aard van het tussenliggende gebied worden geen negatieve effecten op de NNN als gevolg van de toekomstige inrichting en de werkzaamheden.

figuur 3: ligging projectgebied ten opzichte van de EHS/NNN
(bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>)

Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt. Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen.

Het plangebied ligt op circa 3 kilometer van het Nationale Landschap 'Stelling van Amsterdam', fort benoorden Purmerend. Echter gezien de afstand tot het planvoornemen en de aard van het initiatief zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het nationaal landschap 'Stelling van Amsterdam'.

Afbeelding 4: kaartuitsnede met de ligging van Nationale Landschap Stelling van Amsterdam

Het projectgebied is aangrenzend gelegen aan het Nationale Landschap Laag Holland. Echter door de ligging van het projectgebied binnen stedelijk gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn (geen) negatieve effecten te verwachten van het initiatief. Onderstaand is een kaartuitsnede met de ligging van Nationale Landschap Laag Holland opgenomen.

Afbeelding 5: kaartuitsnede met de ligging van Nationale Landschap Laag Holland

Soortbescherming

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige flora en fauna. De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming geldt voor alle voorkomende soorten. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van de aanwezige flora en fauna.

Bureaustudie

Voorgaand onderzoek

Behoudens het oriënterend veldonderzoek is tevens gebruikgemaakt van beschikbare gegevens van derden. Voor het onderzoek zijn gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan vijf jaar.

Binnen de gemeente Purmerend is in 2013 besloten om de gehele gemeente te laten onderzoeken op het (potentiële) voorkomen van flora en fauna (M. van der Hout, 2013). Daarbij is onderzocht welke beschermde flora en fauna (en functies daarvan) in de gemeente aanwezig kunnen zijn en waar deze zich bevinden. Deze gegevens zijn verwerkt in de online applicatie FloraFaunaCheck.nl, waarmee per object direct kan worden nagegaan welke flora en fauna (potentieel) aanwezig is en of aanvullend (soortgericht) onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De gemeente Purmerend is aangesloten bij de online applicatie FloraFaunaCheck.nl en heeft een inventarisatie van de beschermde flora en fauna laten uitvoeren. De gegevens zijn verwerkt in de applicatie FloraFaunaCheck.nl, waarmee per object direct zichtbaar is welke flora en fauna (potentieel) aanwezig is en of ecologisch onderzoek ter plekke nodig is.

Uit de flora en fauna check blijkt dat er beschermde soorten aanwezig zijn waarop het planvoornemen een negatief effect kan hebben. Hiervoor dient een mitigatieplan te worden opgesteld door een ecooloog. Overtreding van de Wet natuurbescherming inzake gebiedsbescherming is op voorhand niet uitgesloten.

De te verwachten beschermde soorten zijn:

Soort	Beschermd volgens Wet natuurbescherming	Functie gebied
Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	Essentieel foerageergebied
Meervleermuis	Habitatrichtlijn	Vliegroute
Watervleermuis	Habitatrichtlijn	Vliegroute

www.waarnemingen.nl

Tevens is gebruikgemaakt van de site www.waarnemingen.nl. Het projectgebied bevindt zich in het gebied Purmerend (gemeente). In het gebied zijn waarnemingen gedaan van zeer zeldzame soorten: Vlakke essenkogelzwam (*Hypoxylon petriniae*), geschubde mannetjesvaren (*Dryopteris affinis*), Stijve naaldvaren x Zachte naaldvaren (*Polystichum x bicknellii* (*P. setiferum* x *aculeatum*)), zachte naaldvaren (*Polystichum setiferum*), Stijf hardgras (*Catapodium rigidum*), roodkopklauwier (*Lanius senator*).

Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.

Conclusie bureaustudie

De locatie ligt in de nabijheid van NNN en nationale landschappen. Echter door de ligging van het projectgebied binnen stedelijk gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn (geen) negatieve effecten te verwachten van het initiatief

Beschermde soorten die op de projectlocatie worden verwacht op basis van eerder uitgevoerd onderzoek zijn: Gewone dwergvleermuis, Meervleermuis en Watervleermuis (foeragerend en langs vliegend).

Beperkt veldonderzoek

Een veldonderzoek wordt bij voorkeur in het voorjaar of de zomer uitgevoerd. In de overige periodes kan wel een veldonderzoek worden uitgevoerd, maar wordt de methode aangepast om de betrouwbaarheid te garanderen.

Indien het onderzoek in de wintermaanden wordt uitgevoerd, is het als gevolg van het seizoen niet goed mogelijk alle flora en fauna waar te nemen die aanwezig is.

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek heeft op 20 maart 2017 een 'integraal' veldbezoek plaatsgevonden. In tabel 1 zijn de gegevens samengevat van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door mevrouw ing. A.D. van Dolder en de heer ing. G. Kalkman, beiden ecooloog bij BK Bouw- & Milieuvadvis.

tabel 1: uitgevoerd veldbezoek en weersgesteldheid (bron: KNMI, weerstation De Bilt)

Datum	Aanvang bezoek	Temperatuur (gemiddeld)	Wind (overheersende richting en gemiddelde snelheid)	Bewolking
20 maart 2017	14:30	6,2	ZW, 4 Bft	geheel bewolkt

Resultaten

Het projectgebied bestaat uit het (voormalige) wijkgebouw 't Noot met aangrenzend parkachtig gemeente groen, wat goed onderhouden is. Beschermd plantensoorten worden op basis van het literatuuronderzoek en het huidige gebruik niet verwacht.

Voor de soortgroep vleermuizen is het plangebied geschikt als foerageergebied. Wegens het ontbreken van geschikte bomen en gebouwen op het terrein worden verblijfplaatsen voor vleermuizen niet verwacht. Strikt beschermde soorten worden gezien de ligging en aard van het terrein ook niet verwacht. Uiteraard kan worden verwacht dat enkele algemeen voorkomende beschermde soorten zoals huisspitsmuis, veldmuis, egel, gewone pad en kleine watersalamander voorkomen binnen het onderzoeksgebied.

Conclusies en advies

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien het jaargetijde werden deze niet verwacht.

Voor algemeen voorkomende beschermde soorten geldt dat ze niet ontheffingsplichtig zijn, mits de zorgplicht in acht wordt gehouden.

Op en langs het onderzoekstracé is een aantal broedvogels, waaronder riet-, water-, en weidevogels, te verwachten. Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen [1] uitgevoerd mogen worden. Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. Met de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied worden echter geen jaarrond beschermde nestlocaties verstoord of verwijderd. Gezien de grootte van de planlocatie en het ontbreken van de nestlocatie op of in de directe omgeving van het plangebied, kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen plannen geen effect hebben op het functionele leefgebied ten opzichte van de nestlocatie. Nader onderzoek of de aanvraag tot ontheffing voor (één van) deze soorten noodzakelijk is, is dan ook niet aan de orde.

Met betrekking tot de groep van vleermuizen wordt niet verwacht dat belangrijke vliegroutes worden verstoord of zullen verdwijnen. Lichthinder dient voorkomen te worden.

Voor het vergroeven en/of dempen van watergangen dient zorgvuldig gewerkt te worden, voorkomen dient te worden dat vissen verstoord of gedood worden.

[1] In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

Met betrekking tot amfibieën wordt niet verwacht dat naast de algemeen voorkomende soorten de strikt beschermde rugstreeppad voorkomt binnen het plangebied. Het ontbreekt aan een geschikte leefomgeving voor de rugstreeppad.

Met betrekking tot algemeen voorkomende beschermde amfibieën is in het kader van de zorgplicht aan te bevelen om het dempen en vergraven van watergangen plaats te laten vinden wanneer de larven zijn volgroeid (augustus) en voordat de volwassen exemplaren zich ingraven voor de winterslaap (november).

Verder wordt niet verwacht dat andere strikt beschermde soorten voor zullen komen binnen de projectlocatie, nader onderzoek naar het voorkomen van andere soorten is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies.

Geraadpleegde Literatuur

- Voslamber B., van Winden E., en Koffijberg K., 2004, Atlas van ganzen, zwanen en smienten in Nederland, SOVON vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Lange R., Twisk P., Winden A. van, Diepenbeek A. van, 1994, Zoogdieren van Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bergmans, W. en Zuiderwijk A., 1986, Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun bedreiging, Stichting Uitgeverij KNNV, Hoogwoud
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Nie H.W. de, 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Provincie Noord-Holland, juni 2010, ontwerp-natuurbeheerplan Noord-Holland; ILG-regio Kop van Noord-Holland, Haarlem.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.
- Resultaten FloraFaunaCheck.nl, Gemeente Purmerend, 21 maart 2017, automatisch gegenereerd document, bron: Regelink Ecologie & Landschap.
- Verspreidingsonderzoek beschermde flora en fauna, gemeente Purmerend, opgesteld door Regelink Ecologie & Landschap, in opdracht van Gemeente Purmerend, rapportnr. RA14001-01, d.d. 20 maart 2015
- www.ravon.nl
- www.vzz.nl
- www.wikipedia.nl
- www.waarneming.nl